

Verkställighetsprocessen
Olof Dahnell
010-574 96 05

PM

Datum
2011-06-07

Kronofogdedagen 2011

Den 9 juni 2011 infaller den internationella kronofogdedagen. Syftet med dagen är att världen över uppmärksamma kronofogdens roll och betydelse för ett väl fungerande samhälle. Kronofogdarnas arbete är visserligen begränsat till det egna landet, men det förekommer ett stort erfarenhetsutbyte och samarbete mellan kronofogdar i olika länder. För detta samarbete finns ett samarbetsorgan vid namn Union Internationale des Hussiers de Justice (UIHJ) som 2008 inrättade den internationella kronofogdedagen för att uppmärksamma kronofogdarnas roll i samhället. Sverige representeras i UIHJ av Föreningen Sveriges Kronofogdar (FSK) som samverkar med Kronofogdemyndigheten i de frågor som behandlas av UIHJ.

Kronofogdemyndighetens största uppdrag är att driva in obetalda skulder såväl till staten som till enskilda fordringsägare. Myndigheten ska också fastställa skulder som parterna är överens om, besluta om skuldsanering och utöva tillsyn över konkursförvaltarens arbete i konkurser. Myndigheten arbetar också förebyggande med att sprida kunskap och information till medborgarna och särskilt de som riskerar att drabbas av överskuldsättning.

I Sverige är det bara Kronofogdemyndigheten som får driva in obetalda skulder med tvång. Jämfört med andra länder är detta ovanligt eftersom kronofogdar där ofta är privata företagare. Det kan också förekomma att kronofogdar i andra länder har andra uppgifter än svenska kronofogdar. Som myndighet ska vi vara objektiva, sakliga och neutrala i förhållande till parterna och naturligtvis se till att reglerna följs. De flesta av våra beslut kan överklagas till domstol och den som anser att vår handläggning varit felaktig kan vända sig till Justitieombudsmannen som kan granska vår handläggning.

Årets tema för den internationella kronofogdedagen är kronofogdens arbete med att driva in underhåll till barn och andra familjerelaterade frågor som kronofogdar arbetar med. Årets tema är angeläget, situationen för barn i olika ekonomiska sammanhang har uppmärksammats av Kronofogdemyndigheten sedan flera år tillbaka och står alltså i fokus.

Den vanligaste skulden hos Kronofogdemyndigheten är underhållsstöd, d.v.s. Försäkringskassans krav på betalda underhåll till barn. I slutet av 2010 fanns det ca 1.945.000 obetalda underhållsstödsskulder för indrivning. Även om det är ett stort antal mål, är det en minskning med ca 780.000 mål jämfört med utgången av 2007. Under de senare åren har antalet inkomna mål minskat med ca 130.000 från 2007 till 2010 och under 2010 kom det in totalt ca 568.000 nya mål. Under förra året drev Kronofogdemyndigheten in drygt 450 miljoner kronor i obetalda underhållsbidrag. Det är en minskning med drygt 100 miljoner kronor jämfört med 2007 och beror på att färre obetalda underhållsbidrag behöver drivas in.

Verkställighetsprocessen
Olof Dahnell
010-574 96 05

PM

Datum
2011-06-07

Det förekommer att barn drabbas av skulder som de inte själva har valt att skaffa sig, utan som föräldrar vanligen har ådragit dem. Under lång tid har Kronofogdemyndigheten arbetat för att barn inte ska drabbas av skulder p.g.a. fordonsinnehav vilket har lett till att det nu finns en skyldighet att registrera en myndig användare till en bil om ett barn står som ägare av bilen. De skulder som uppkommer till följd av fordonsinnehavet ansvarar den myndige användaren för, inte barnet. Ofta har det varit föräldrar som registrerat barnet som ägare av bilen för att själva slippa drabbas av skulder kopplade till fordonsinnehavet. Att det nu är den myndige användaren som drabbas av skulderna är både rimligt och rätt. Kronofogdemyndighetens arbete har också lett till att barns kostnader för sjuk- och tandvård numera inte påförs barnen utan föräldrarna. Det är visserligen barnet som fått eller bokat tid för sjukvård, men ett barn har normalt sett inte några inkomster utan försörjs av föräldrarna. Det är rimligt att föräldrarna svarar för barnets kostnader och då även för kostnader för barnets hälsovård.

Kronofogdemyndigheten har också som uppgift att avhysa dem som förlorat sin rätt till en viss bostad. Detta drabbar ibland barn som tvingas att flytta tillsammans med sina föräldrar. Regeringen har uppmärksammat problemet och sedan fyra år tillbaka pågår ett arbete med att motverka att barn vräks. Kronofogdemyndigheten medverkar i arbetet tillsammans med bl.a. Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och Landsting.

En del ungdomar begår brott och blir skyldiga att betala skadestånd. Ibland är skadeståndsansvaret gemensamt med andra ungdomar och de är då solidariskt ansvariga, d.v.s. de svarar tillsammans, för att betala skadeståndet. Ungdomar som bestämmer sig för att sluta med brott och börja ett nytt liv måste då betala hela skadeståndet för att bryta med sin gamla tillvaro. Det kan vara svårt för en ung människa att klara av. Kronofogdemyndigheten har föredragit ett förslag till lagändring så att ungdomar ska kunna dömas att betala "sin del" skadestånd istället för att vara solidariskt ansvariga. En sådan ändring har i och för sig nackdelen att den som har rätt till skadestånd i en del fall kan få svårare att få betalt, men det finns anledning att se närmare på denna fråga.

Som myndighet och som kronofogde är det viktigt att följa med i samhällsutvecklingen och när det går, arbeta för att motverka att situationer uppkommer som medför onödiga problem och olägenheter för människor. Ett sätt att motverka att enskilda i onödan drabbas av skulder är att arbeta förebyggande. Kronofogdemyndigheten har under många år arbetat för att förebygga skuldfällor och öka människors och särskilt barns och ungdomars kunskaper om privatekonomi. Arbetet har under utvecklats årens lopp liksom resultaten av insatserna och myndigheten medverkar nu i flera forum, uppmärksammar saker som kan leda till överskuldsättning och deltar mer aktivt i samhällsdebatten.

Verkställighetsprocessen
Olof Dahnell
010-574 96 05

PM

Datum
2011-06-07

Kronofogdemyndighetens uppdrag är att se till att alla gör rätt för sig och om det sker innan skulderna hamnar hos Kronofogdemyndigheten har vi kommit långt i vårt förebyggande arbete!

Många kan ha en bild av Kronofogdemyndigheten och av kronofogdar som kanske inte i alla delar är helt rättvisande. Den internationella kronofogdedagen är därför ett bra tillfälle att berätta lite mer om myndighetens uppgift i samhället, och hur vi arbetar med vissa frågor. Vi hoppas denna korta inblick i verksamheten har gett dig en bredare bild av vår roll i samhället. Om du är intresserad av att veta mer om kronofogdens arbete i andra länder och den internationella kronofogdeföreningens arbete kan du besöka den internationella kronofogdeföreningens hemsida www.uihj.com.

Eva Liedström Adler
Rikskronofogde

Olof Dahnell
Ordförande Föreningen Sveriges Kronofogdar